

Skatteministeriet

7. juni 2020
J.nr. 2020 - 5159

Til Folketinget – Erhvervsudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 294 af 15. maj 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Lise Bo Nielsen

Spørgsmål

Hvilke jurisdiktioner – udover dem, der optræder på EU's sortliste – vil det være muligt at kunne tilføje en dansk sortliste over skattely uden, at det vil være i strid med EU-retten og Danmarks øvrige internationale forpligtelser?

Svar

Jeg forstår spørgsmålet sådan, at det skal ses i sammenhæng med den diskussion, der har været som opfølgning på den politiske aftale af 18. april 2020 om hjælpepakker til lønmodtagere og virksomheder mv. i forbindelse med gradvis genåbning af Danmark.

Ifølge aftalen kan virksomheder med base i skattely i henhold til EU's retningslinjer ikke modtage kompensation i det omfang, det er muligt at afskære dem efter EU-retten og eventuelle andre internationale forpligtelser, som Danmark eller EU har påtaget sig. I den politiske aftale henvises der til EU-listen over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner (EU's såkaldte "sortliste"), der er en liste over tredjelande, som EU-landene er enige om ikke overholder visse internationale skattestandarder.

Som jeg forstår spørgsmålet, spørges der derfor ind til dels muligheden for at supplere EU's sortliste med en national sortliste, dels om det herefter ville være muligt at afskære virksomheder fra hjælpepakkerne, når de er hjemmehørende i et land, der indgår på denne nationale sortliste.

Det kan indledningsvis bemærkes, at der ikke er noget til hinder for at opstille en national sortliste, der – set i forhold til kriterierne for udarbejdelse af EU's sortliste – anvender sine egne kriterier for, hvornår der er tale om et "skattely", der skal medtages på listen.

Flere EU-lande har lavet sådanne selvstændige lister over lande, som efter EU-landets egne kriterier skal kvalificeres som "skattely". Der kan henvises til svaret på SAU alm. del – spm. 382, der indeholder en liste over EU-lande, som har vedtaget en national sortliste over skattelylande.

De øvrige EU-landes nationale sortlister anvendes typisk som redskab til at bringe skærpede værnsregler i spil over for selskaber, der er hjemmehørende i lavskattelande. Dette kunne eksempelvis være ved anvendelsen af nationale CFC-regler (Controlled Foreign Company), som tilsigter at imødegå flytning af mobil indkomst til lavskattelande.

Danmark har i mange år været et foregangsland i relation til bekæmpelsen af international skatteunddragelse og –undgåelse, herunder ved brug af skattelykonstruktioner. Danmark har derfor en lang række værnsregler, der skal sikre, at indkomst, der skal beskattes i Danmark, også faktisk beskattes her i landet. Det er ikke afgørende for anvendelsen af de danske værnsregler, om der er tale om transaktioner med selskaber i lande, der er blevet vurderet til at være "skattely". Det forhold, at de danske værnsregler ikke er begrænset på denne måde, er med til at sikre, at reglerne er robuste.

Der kan ikke gives et konkret svar på, hvorvidt en dansk national sortliste i givet fald vil være i overensstemmelse med EU-retten eller andre internationale forpligtelser, uden at det først fastlægges, hvilke kriterier listen baseres på, og hvilken retsvirkning det vil skulle have, at et land medtages på listen.

Overordnet kan det dog om EU-retten bemærkes, at EU-rettens regler om navnlig den frie bevægelighed og ligebehandling vil indebære, at det som altovervejende hovedregel ikke vil være muligt at behandle fysiske og juridiske personer hjemmehørende i EU eller EØS på en måde, der er udtryk for en forskelsbehandling i forhold til danske fysiske og juridiske personer. Optagelse af EU/EØS-lande på en national sortliste vil derfor som udgangspunkt ikke give mening, fordi det ikke vil være muligt at knytte retsvirkninger hertil.

EU-retten vil i væsentligt mindre omfang begrænse mulighederne for opstilling af en særlig dansk sortliste med (yderligere) lande uden for EU/EØS. Dog bemærkes, at reglerne om kapitalens frie bevægelighed også gælder i forhold til tredjelande, og en særlig dansk national sortliste vil derfor ikke kunne anvendes til at indføre begrænsninger heri.

Særligt om EU-rettens betydning for adgangen til kompensation efter hjælpepakkerne bemærkes, at EU-rettens grundlæggende bestemmelser om fri bevægelighed og ligebehandlingsprincippet skal respekteres. Det indebærer, at virksomheder i EU/EØS ikke kan afskæres fra adgangen til kompensation efter hjælpepakkerne, såfremt de almindelige kompensationsbetingelser i øvrigt er opfyldt. Tilsvarende gælder danske virksomheder, der ejes af selskaber i EU/EØS.

Hvad angår danske virksomheder, der direkte eller indirekte ejes af fysiske eller juridiske personer i tredjelande, gælder kapitalens frie bevægelighed for foranstaltninger, der finder anvendelse uafhængigt af ejerandelens størrelse. En dansk virksomhed kan således ikke afskæres fra kompensation efter hjælpepakkerne blot med henvisning til, at en direkte eller indirekte ejer er hjemmehørende i et land uden for EU/EØS. Det gælder også, når vedkommende er skattemæssigt hjemmehørende i et land på EU's sortliste.

Kapitalens frie bevægelighed finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der udelukkende vedrører udøvelse af en kontrollerende ejerandel. I så fald gælder i stedet reglerne om den frie etableringsret, der ikke kan påberåbes af personer, der er hjemmehørende i tredjelande. Er en dansk virksomhed direkte ejet af et selskab i et tredjeland, forhindrer EU-retten således ikke, at virksomheden afskæres fra at modtage kompensation fra hjælpepakkerne.

Er der tale om indirekte ejerskab, hvor den direkte ejer af den danske virksomhed er et selskab i EU/EØS, kan denne direkte ejer påberåbe sig den frie etableringsret. Det gælder uden hensyn til, i hvilket land den bagvedliggende ejer er hjemmehørende, dvs. uden hensyn til om denne er hjemmehørende i et "skattely".

Udgangspunktet er derfor, at kompensation til danske virksomheder ikke kan afskæres, når de indgår i koncernstrukturer, hvor de direkte ejes af selskaber i andre EU/EØS-lande. Etableringsretten kan dog ikke påberåbes, hvis det pågældende EU/EØS-selskab er indsat med det hovedformål at opnå adgang til kompensation efter hjælpepakkerne, idet dette vil være et EU-retsstridigt misbrug.

Hvad angår spørgsmålet om, i hvilket omfang øvrige internationale forpligtelser kan være til hinder for opstillingen af en national sortliste omfattende lande uden for EU/EØS, bemærkes det, at de af Danmark indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomster vil kunne være til hinder for, at bestemte landes borgere og virksomheder forskelsbehandles skattemæssigt som følge af medtagelse på en national sortliste.

Særligt om øvrige internationale forpligtelsers eventuelle betydning for adgangen til kompensation efter hjælpepakkerne bemærkes, at både EU's associeringsaftaler med visse tredjelande og eventuelle handelsaftaler mv. umiddelbart kan være relevante. Det bemærkes, at det ikke er undersøgt, i hvilket omfang der faktisk består internationale forpligtelser (udover EU-retten), der vil kunne hindre, at virksomheder fra bestemte tredjelande afskæres fra kompensation efter hjælpepakkerne.